Published on (https://bnm.md)

30.12.2022

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2022 (date provizorii)

Conturile internaționale în trimestrul III 2022 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Buletin statistic Nr.4, 2022

[3]

Anexe

[4]

Conform datelor preliminare, în trimestrul III 2022, deficitul **contului curent** al balanței de plăți al Republicii Moldova a crescut cu 36,8 la sută comparativ cu cel înregistrat în perioada similară a anului precedent și a constituit 618,20 mil. USD. Raportul dintre deficitul contului curent și PIB a constituit -15,5 la sută, fiind cu 4,0 p.p. mai mare față de cel consemnat în trimestrul III 2021. Această dinamică a fost determinată de sporirea deficitului comerțului exterior cu bunuri, precum și de scăderea soldului pozitiv al balanței veniturilor primare. În același timp, balanța comerțului exterior servicii și cea a veniturilor secundare s-au îmbunătățit.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri* conform balanței de plăți a crescut cu 33,3 la sută comparativ cu trimestrul III 2021 și a constituit 1 427,06 mil. USD. Astfel, exporturile de bunuri s-au majorat cu 29,2 la sută și au însumat 834,54 mil. USD, iar importurile au crescut cu 31,8 la sută și au constituit 2 261,60 mil. USD.

Din punct de vedere geografic, sporirea deficitului comercial a fost generată, în special, de creșterea deficitului cu UE-27 (+305,92 mil. USD), dar și cu alte țări (+230,00 mil. USD), în timp ce deficitul comercial cu CSI s-a diminuat (-158,01 mil. USD).

Din perspectiva structurii exporturilor[1], pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție pozitivă – de 33,1 p.p. - a avut-o exportul de *produse minerale*. Astfel, valoarea acestuia a crescut până la 212,21 mil. USD comparativ cu 5,12 mil. USD în perioada similară a anului precedent. Această evoluție s-a datorat creșterii exportului de uleiuri din petrol și din minerale bituminoase, care a totalizat 184,09 mil. USD, față de 0,65 mil. USD în trimestrul III 2021.

Din punct de vedere geografic, creșterea importului de bunuri a fost determinată, în principal, de majorarea livrărilor din UE-27 (+377,86 mil. USD), urmată de importurile din alte țări (+144,37 mil. USD) și cele din CSI (+44,32 mil. USD).

Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, la creșterea acestuia a contribuit cel mai mult importul de produse minerale, care s-a majorat de 2,6 ori față de trimestrul III 2021, având o contribuție pozitivă de 24,7 p.p. asupra importului total, constituind 693,36 mil. USD. Importul de produse agroalimentare s-a majorat cu 35,8 la sută, până la 304,28 mil. USD în trimestrul III 2022, comparativ cu perioada similară a anului precedent când a totalizat 224,00 mil. USD.

Excedentul comerțului exterior cu ***servicii*** s-a majorat cu 61,5 la sută față de trimestrul III 2021 și a avut o valoare de 228,96 mil. USD. Evoluția a fost determinată de majorarea mai semnificativă a exporturilor de servicii (+32,9 la sută), comparativ cu cea a importurilor (+20,4 la sută).

Exporturile de servicii au însumat 618,89 mil. USD, din care 34,0 la sută (210,55 mil. USD) au constituit serviciile de călătorii, cu cea mai mare contribuție pozitivă (+16,8 p.p.) la creșterea totală a exporturilor de servicii (diagrama 10). Această evoluție a fost determinată de creșterea valorii serviciilor de călătorii personale cu 78,9 la sută, până la 168,58 mil. USD (inclusiv cheltuielile și consumul refugiaților pe teritoriul Moldovei), iar cele de afaceri s-au majorat cu 10,6 la sută și au totalizat 41,97 mil. USD.

Importurile de servicii au însumat 389,93 mil. USD, din care 37,8 la sută (147,51 mil. USD) au fost serviciile de transport cu o contribuție de 11,8 p.p la majorarea importului total de servicii. Acestea au crescut cu 35,1 la sută, în special, datorită majorării de 2,0 ori, față de perioada similară a anului precedent, a importului serviciilor de transport de pasageri. Concomitent, importul serviciilor de călătorii a avut o contribuție pozitivă de 6,9 p.p. la importul total de servicii. Acestea au crescut cu 19,4 la sută, până la 137,15 mil. USD, în special, grație majorării serviciilor de călătorii personale cu 24,2 la sută

Excedentul ***veniturilor primare***, în trimestrul III 2022, a scăzut comparativ cu perioada similară a anului precedent – cu 25,2 la sută sau până la 40,11 mil. USD. Această dinamică rezultă din creșterea mai semnificativă a ieșirilor de venituri primare - cu 12,0 la sută (până la 185,15 mil. USD), comparativ cu intrările acestora - cu 2,9 la sută (până la 225,26 mil. USD).

Astfel, majorarea ieșirilor a fost determinată de creșterea cu 13,9 la sută a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților. Profiturile reinvestite au crescut de aproape 2,0 ori, până la 94,87 mil. USD, față de 47,83 mil. USD în trimestrul III 2021.

În cadrul intrărilor de venituri primare, cele generate de investiții au crescut de 3,5 ori și au totalizat 16,60 mil. USD, din care 12,69 mil. USD sunt venituri din activele de rezervă. Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți a scăzut cu 2,6 la sută și a totalizat 207,05 mil. USD.

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 27,6 la sută, până la 539,79 mil. USD. Această dinamică s-a datorat majorării mai semnificative a intrărilor, care au constituit 648,35 mil. USD (+29,7 la sută), decât a ieșirilor (+41,4 la sută), în valoare de 108,56 mil. USD.

Majorarea excedentului veniturilor secundare s-a datorat creșterii de 7,4 ori până la 129,71 mil. USD a intrărilor de venituri ale administrației publice din cooperarea internațională curentă.

Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au crescut cu 4,4 la sută și au constituit 336,00 mil. USD, în timp ce ieșirile acestora s-au majorat cu 39,2 la sută (până la 75,62 mil. USD.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în trimestru III 2022 s-au majorat cu 2,6 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent și au constituit 536,51 mil. USD, ceea ce reprezintă 13,4 la sută raportat la PIB.

Contul de capital a consemnat, în trimestrul III 2022, încasări în valoare de 11,17 mil. USD, comparativ cu perioada similară a anului precedent când acesta a înregistrat plăți de 20,45 mil. USD. Soldul contului de capital a fost determinat de creșterea de 4,7 ori asistenței din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale, iar intrările de capital în sectorul privat au sporit cu 19,8 la sută.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă** a constituit 607,03 mil. USD, ceea ce reprezintă 15,2 la sută în raport cu PIB.

În trimestrul III 2022, **contul financiar** a înregistrat o consolidare substanțială a *activelor de rezervă*. Concomitent, intrările nete de capital sub formă de numerar și depozite și împrumuturi au reprezentat principalele surse de finanțare a deficitului contului curent în trimestrul III 2022. La finanțarea deficitului de cont curent au contribuit de asemenea și investițiile directe, sub formă de datorii față de nerezidenți, în valoare netă de 78,46 mil. USD.

Majorarea netă a ***activelor***, pe parcursul trimestrului III 2022, a fost determinată, în special, de creșterea semnificativă a activelor oficiale de rezervă ale BNM cu 720,37 mil. USD, împrumuturi – cu 42,42 mil. USD, a activelor externe ale rezidenților sub formă de investiții directe în străinătate - cu 30,97 mil. USD și creditele comerciale și avansurile - cu 24,75 mil. USD. Concomitent, diminuarea acestora a fost generată de micșorarea activelor sub formă de numerar și depozite - cu 674,42 mil. USD și investițiile de portofoliu cu 0,10 mil. USD. Concomitent, diminuarea acestora a fost generată de micșorarea activelor sub formă de numerar și depozite - cu 674,42 mil. USD și investițiile de portofoliu cu 0,10 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în trimestrul III 2022, în special grație intrărilor nete sub formă de împrumuturi în valoare de 250,07 mil. USD (dintre care trageri - 361,50 mil. USD și rambursări – 111,43 mil. USD).

Administrația publică a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 277,44 mil. USD, principalul creditor fiind Asociația Internațională de Dezvoltare – 108,65 mil. USD Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 41,04 mil. USD; Comisia Europeană - 35,85 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 26,64 mil. USD; guvernul Poloniei - 20,04 mil. USD, Agenția Franceză pentru Dezvoltare - 15,29 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 15,08 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 13,68 mil. USD, și alți creditori –1,17 mil. USD.

În trimestrul III 2022, *administrația publică* a înregistrat trageri nete în valoare de 250,56 mil. USD, *alte societăți financiare* – 8,08 mil. USD, *băncile licențiate* - 1,84 mil. USD. În același timp, *societăţile nefinanciare*, *gospodăriile populaţiei şi instituţiile fără scop lucrativ* au efectuat rambursări nete de - 6,57 mil. USD, iar *Banca Națională a Moldovei* – de 3,84 mil. USD (împrumuturi de la FMI).

La majorarea pasivelor au contribuit și cele sub formă de investiții directe în sumă netă de 192,08 mil. USD, ca urmare a reinvestirii profiturilor în sumă de 94,87 mil. USD, dar și a majorării valorii nete a participațiilor la capital și a acțiunilor în proprietatea nerezidenților cu 18,75 mil. USD. Concomitent, datoriile față de investitorii străini direcți s-au majorat cu 78,46 mil. USD.

Pasivele sub formă de *credite comerciale și avansuri* ale altor sectoare au crescut cu 172,59 mil. USD, cele sub formă de *numerar și depozit*e s-au majorat cu 55,91 mil. USD. În același timp *alte pasive* s-au diminuat cu 1,00 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 30.09.2022, a constituit -5 686,98 mil. USD (sau -39,7 la sută raportat la PIB), soldul net debitor aprofundându-se față de sfârșitul anului 2021 cu 9,0 la sută.

Poziția ***activelor*** financiare externe a însumat 6 190,50 mil. USD, diminuându-se cu 4,0 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 11 877,48 mil. USD, în creștere cu 1,8 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 52,1 la sută (-3,2 p.p. față de situația de la finele anului 2021).

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, diminuarea poziției ***activelor*** financiare externe pe parcursul primelor nouă luni 2022, a fost determinată de scăderea cu 29,6 la sută a poziției activelor sub formă de *alte investiții*, în special, a celor sub formă de numerar și depozite, care s-au diminuat de 2,2 ori, dar și a celor sub formă de credite comerciale și avansuri (-3,2 la sută). Concomitent, poziția *activelor de rezervă* s-a majorat cu 8,3 la sută, poziția *investițiilor directe* – cu 18,0 la sută, iar a celor de *portofoliu* - cu 11,0 la sută.

Evoluția poziției ***pasivelor*** fost determinată de majorarea cu 1,6 la sută a angajamentelor sub formă de alte investiții, ele deținând ponderea majoră (58,5 la sută) în pasivele externe ale țării. Alte investiții au constat în proporție de 61,2 la sută din împrumuturi, 29,8 la sută – credite comerciale și avansuri, 5,2 la sută - drepturi speciale de tragere, 3,0 la sută – numerar și depozite și 0,8 la sută – alte pasive.

În același timp, angajamentele sub formă de investiții directe, care dețin 41,2 la sută din angajamentele externe ale țării, s-au majorat cu 2,0 la sută comparativ cu 31.12.2021. Poziția investițiilor directe în capitalul propriu a totalizat 2 977,02 mil. USD (+3,4 la sută comparativ cu 31.12.2021), iar a instrumentelor de natura datoriei – 1 922,20 mil. USD (+0,1 la sută).

Datoria externă brută a Republicii Moldova pe parcursul trimestrului III 2022, nu s-a schimbat esențial (+1,4 la sută față de 31.12.2021) și a totalizat 8 885,50 mil. USD la 30.09.2022. Raportul datoriei externe brute la PIB a constituit 62,1 la sută, cu 2,0 p.p. mai mică față de 31.12.2021, datorită PIB-ului în creștere.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei pe *termen lung* (70,6 la sută), , valoarea acesteia având o creștere nesemnificativă față de finele anului 2021 (+0,2 la sută), iar datoria externă pe *termen scurt* s-a majorat cu 4,3 la sută și i-a revenit o pondere de 29,4 la sută din total.

Datoria externă *publică* a reprezentat 31,5 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 798,93 mil. USD (+2,5 la sută de la începutul anului). Datoria externă *privată* s-a cifrat la 6 086,57 mil. USD, majorându-se față de 31.12.2021 cu 0,9 la sută.

Mai multe detalii pot fi găsite în materialul analitic integral pentru conturile internaționale (sus), precum și în materialele analitice separate pentru balanța de plăți, poziția investițională internațională și datoria externă, publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți în trimestrul III 2022 (date provizorii) [5] [6]
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2022 (date provizorii) [7] [8]
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2022 (date provizorii) [9] [10]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [11]
- Poziția investițională internațională (MBP6) [12]
- Datoria externă brută (MBP6) [13]

See also

Tags

statistics [14]

conturi internationale [15]

Balanţa de Plăţi [16]

Poziţia Investiţională Internaţională [17]

Datoria Externă [18]

comerț exterior [19]

contul curent [20]

indicatorii macroeconomici [21]

Sectorul extern [22]

investiții străine directe [23]

export [24]

import [25]

remiteri [26]

împrumuturi [27]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/64623

Related links:

[1] https://bnm.md/files/0_CI_2022_q3.pdf [2] https://bnm.md/files/02_CI_dashboard_2022_q3.pdf [3] https://bnm.md/files/Buletin_statistic_2022_4.xls [4] https://bnm.md/files/02_Anexe_CI_q3_2022_2.xls [5] http://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-trimestrul-iii-2022-date-provizorii [6] https://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-trimestrul-ii-2022-date-provizorii [7] http://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2022-date-provizorii [8] https://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-ii-2022-date-provizorii [9] http://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2022-date-provizorii [10] https://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-ii-2022-date-provizorii [11] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?lang=ru [12] http://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml?lang=ru [13] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?lang=ru [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturi internationale [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [17] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [18] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [19] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=comerț exterior [20] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=contul curent [21] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=indicatorii macroeconomici [22] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sectorul extern [23] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții străine directe [24] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=export [25] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=import [26] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=remiteri [27] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=împrumuturi